

Oświadczenie.

W dn. 9 lipca na żądanie i z inicjatywy Tymczasowej Rady Stanu oraz Komendy Legjonów wydany został rozkaz, zmuszający Legjony do złożenia przysięgi na wierność przysięszemu królowi polskiemu i na braterstwo broni z wojskami mocarstw centralnych. Rozkaz ten ze strony olbrzymiej większości żołnierzy i oficerów wywołał opór i odmowę przysięgi.

Wobec faktów, które zaszły, stronnictwa polityczne, reprezentujące warstwy ludowe i demokratyczne w Polsce, czują się zniewolone oświadczyć co następuje:

Żołnierz polski nie może przysięgać, bo narzucona mu rota przysięgi nie wymienia żadnej polskiej instytucji państwowej, któraby jego śluby przyjęła, któraby była cywilnym odpowiednikiem polskiego ruchu zbrojnego. Tem samym przysięga owa poddaje wojsko bezwzględnie obcym przełożonym, nieodpowiedzialnym przed polskim narodem.

Żołnierz nie może przysięgać, gdy po trzech latach wspólnych walk najwyższy w życiu jego akt oddania się Ojczyźnie dzieli Legjony na dwie kategorie obywateli, z których jednej tylko przysługuje miano Polaka.

Żołnierz nie może przysięgać, gdy rota przysięgi zawiera zobowiązania polityczne wobec obcych mocarstw, zobowiązania, których ustalanie należy do zakresu praw jedynie rządu odpowiedzialnego przed społeczeństwem.

Żołnierz nie może przysięgać nieistniejącemu królowi polskiemu, którego samowola Tymczasowej Rady Stanu chce narzucić Polsce, nie zastanawiając się nad tym, czy instytucja monarchji odpowiadać będzie miarodajnej woli narodu, nie wiedząc, czy nawet dla najbardziej zdecydowanych zwolenników monarchji niewiadoma dziś osoba króla nie przesadzi kiedyś nowej formy zawisłości państwa polskiego.

Za narzucenie wojsku przysięgi mimo jednomyślnych z jego strony protestów, za doprowadzenie do niebezpiecznych dla istnienia wojska konfliktów bez żadnej istotnej potrzeby i wbrew ostrzeżeniom, nadchodzącym nawet ze strony czynników okupacyjnych, za zmuszanie opornych żołnierzy i oficerów do ustępstw szeregiem represji, za małoduszne okłamywanie opinii publicznej fałszywymi o składaniu przysięgi komunikatami — oskarżamy przed narodem i jego historią Tymczasową Radę Stanu i Komendę Legjonów, które muszą przyjąć na swoje sumienie odpowiedzialność za grożące Legjonom rozbicie, stwierdzamy, że krok ten, grożący zniweczeniem owocu trzyletniego wysiłku żołnierza polskiego, był podyktowany nie koniecznością polityczną, ale poziomą rachubą partyjną. Stwierdzamy, że krok ten był jednym krokiem więcej na drodze do uczynienia z tworzącej się armii polskiej ślepego w rękach obcych narzędzia.

Gdy żołnierz polski tym karygodnym próbom zepchnięcia go na śliską drogę ugody poddać się nie chce, napotka on zawsze całkowitą solidarność i współdziałanie wszystkich grup, dążących do istotnej niezawisłości narodu.

Partja Niezawisłości Narodowej.

Polska Partja Socjalistyczna.

Polskie Stronnictwo Ludowe.

Zjednoczenie Stronnictw Demokratyczn.